

STYRELSEN

PROTOKOLL 6/2022

Sammanträdestid:

17.06.2022 kl. 13.00 -

Sammanträdesplats:

Konferensen del 1-2

Ordinarie:

Wille Valve	ordförande
Anna Holmström	vice ordförande
Runa-Lisa Jansson	ledamot
Cita Nylund	ledamot
Jan Salmén	ledamot
Erica Scott	ledamot
Ulf Weman	ledamot

Övriga närvarande:

Jun Nagamori	t.f. förvaltningsöverläkare
Ulrika Österlund	ekonomichef
Terese Åsgård	personalchef
Åsa Friman	kvalitetssamordnare
Sandra Rasmussen	verksamhetsstrateg
Annette Holmberg-Jansson	minister §§ 44, 45, 46 och 47
Bengt Michelsson	avdelningschef

Föredragande:

Jeanette Pajunen, hälso- och sjukvårdsdirektör

Protokollförelse:

Anita Husell-Karlström, förvaltningssekreterare

Protokolljustering:

Mariehamn 17.06.2022

Ordförande

Anna Holmström §§ 44,45,46 och § 52 punkt 2 och 3

Ordförande:

Wille Valve §§ 47-52

Föredragande:

Jeanette Pajunen

Protokolljusterare:

Cita Nylund

STYRELSEN

Sammanträdestid: Fredagen den 17.06.2022 kl. 9.00 – 15.39

Sammanträdesplats: Konferensen del 1-2

Paragraf	Ärenden
§ 44	Sammankallande och beslutsförhet
§ 45	Justering av protokoll
§ 46	Föredragningslistans godkännande
§ 47	Isoleringsutrymmen, projektbeställning
§ 48	Process för budget och verksamhetsplan
§ 49	Budget och verksamhetsplan 2023, styrelsens önskemål
§ 50	Utveckling av ÅHS externa kommunikation
§ 51	Ansvar för bäddavgift utskrivningsklar patient
§ 52	Delgivning: samarbetskommitténs protokoll 13.6.2022

Ordförande

Wille Valve

SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 44 FÖRSLAG: Sammanträdet förklaras lagligen sammankallat och beslutfört.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

JUSTERING AV PROTOKOLL

§ 45 FÖRSLAG: Protokoll förklaras justerat när det har undertecknats av mötets ordförande och en på mötet utsedd protokolljusterare samt kontrasignerats av föredragande. Föreslås Cita Nylund.

BESLUT: Beslöt utse Cita Nylund till protokolljusterare.

FÖREDRAGNINGSLISTANS GODKÄNNANDE

§ 46 FÖRSLAG: Beslutar att föredragningslistan godkänns.

BESLUT: Beslöt lägga till ett ärende: *Ansvar för bäddavgift utskrivningsklar patient* och tre delgivningsärenden: *Information om rekryteringen av chefsöverläkare* och *Upphandling av nytt vårdinformationssystem* och *Vårdgaranti*

§ 47

ISOLERINGSUTRYMMEN, PROJEKTBESTÄLLNING

Beredare: Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Föredragande: Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

ÅHS har tillsammans med Fastighetsverket planerat för isoleringsutrymmen för luftburen smitta. Planeringen är färdig och Fastighetsverket har upphandlat moduler. Modulerna är specialbyggda sjukhusmoduler med en gjuten normal grund där modulerna sedan byggs in med panel och tak. Detta skall inte blandas med det vi i dagligt tal kallar för baracker. Byggnadstekniskt är isoleringsrummen klart avskilda från baracker, om än inte lika långsiktiga som ett permanent husbygge.

Enligt Landskapsregeringens budgetdirektiv har både ÅHS och Fastighetsverket anhållit om fullmakter för detta investeringsprojekt. Fastighetsverket har anhållit om en investeringsfullmakt på 2 miljoner euro och ÅHS har anhållit om en hyresfullmakt på 148 000 euro/år. Hyresfullmakten beräknades med en avskrivningstid på 30 år. Internhyrans uppskattning tas fram i det skedet en så kallad förstudie pågår. När byggprojektets totala kostnad är klar och bygget tas emot av kund (ÅHS) så justeras internhyran.

Det faktum att Fastighetsverket erhållit ett tillfälligt bygglov för modulerna i kombination med husens ekonomiska livslängd har medfört en diskussion om avskrivningstid och därmed också av långsiktig internhyra. Eftersom det i detta fall handlar om en enklare konstruktion med moduler på insidan kan inte en avskrivningstid på 30 år verkställas. Med 20 års avskrivning blir hyran 183 000 euro per år. Närmare utredningar kring den ekonomiska livslängden behöver tas fram innan den slutliga internhyran fastslås.

Upphandlingen hålls innanför Fastighetsverkets investeringsfullmakt på 2 miljoner euro. Bygget planeras vara klart februari/mars 2023. Ett uppskattat datum för faktureringsstart är 1.4.2023.

Beredningen är baserad på uppgifter lämnade av Fastighetsverkets VD Stefan Rumander.

FÖRSLAG:

ÅHS styrelse ger hälso- och sjukvårdsdirektören rätten att teckna under projektbeställningen till Fastighetsverket så att projektet med isoleringsutrymmen kan förverkligas enligt plan. Styrelsen erhåller information om den slutliga avskrivningstiden och därmed även internhyreskostnaden så fort de uppgifterna finns tillhanda.

§ 47

ISOLERINGSUTRYMMEN, PROJEKTBESTÄLLNING (forts)

Styrelsen konstaterar samtidigt, att landskapsregeringen informerat om att landskapsregeringen anser att staten i slutändan ska finansiera isoleringsrummen som en del av smittskyddet som tillhör rikets lagstiftningsbehörighet. För att utröna kostnadsansvaret gällande denna investeringskostnad inom smittskyddet samt den principiella frågan avser landskapsregeringen begära ett utlåtande av Ålandsdelegationen i frågan.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

§ 48

PROCESS FÖR BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2023

Föredragande: Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Beredare: Ekonomichef Ulrika Österlund och hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Vid styrelsemötet 29.04.2022 behandlade ÅHS styrelse de sparkrav som ålagts Ålands Hälso- och sjukvård för 2023 och 2024. ÅHS styrelse anhöll om följande förändringar i ÅHS sparkrav för landskapsregeringen:

- Sparkravet för ÅHS driftskostnader minskas från 3 miljoner euro till 1 miljon euro för perioden 2023-2024.
- Intäktsökningar som är bestående får beaktas som inbesparing.
- Det årliga kostnadstrycket på ca 0,5 miljoner euro inom hälso- och sjukvården som uppstår som en följd av den medicinska utvecklingen och den ökande och den åldrande befolkningen undantas inbesparingskravet.
- De extra prisökningarna i budget 2023 om ca 0,6 miljoner euro undantas inbesparingskravet.
- Långsiktiga satsningar som effektiverar verksamheten och stävjar kostnadsutvecklingen tillåts om satsningen tydliggörs i respektive års budget tillsammans med en uppskattning på "införtjäningstiden". Satsningarna följs upp och rapporteras årligen i verksamhetsberättelsen.

Landskapsregeringen har utkommit med **allmänna anvisningar för uppgörande av budgetförslag för år 2023** den 8.6.2022. Nedan redogörs för innehållet i denna budgetanvisning.

Landskapsregeringens långsiktiga mål är att årsbidraget ska täcka avskrivningarna, men bedömningen är fortsättningsvis att det inte kommer att vara möjligt att förverkliga under innevarande mandatperiod. Om intäkterna i samhällsekonomin, framför allt skatteintäkterna, inte långsiktigt kan ökas så är den enda vägen ut ur det strukturella underskottet att minska utgifterna. För drygt ett år sedan inledde landskapsregeringen ett arbete med att genomföra bestående inbesparingsåtgärder för åren 2022 – 2024. För närvarande råder en snabb prisökningstakt inom flera områden, vilket ökar trycket på höjda anslagsnivåer.

Landskapsregeringen har därför beslutat att i det här skedet skjuta fram kravet på de inbesparingsnivåer som tidigare planerats för budgetåret 2023.

Vid uppgörandet av budgetförslagen för år 2023 ska man utgå från 2022 års budgetnivåer. Någon allmän indexjustering av anslagsnivåer ska inte göras, men eventuella justeringar som följer av avtal eller inflationsrelaterad ökning som inte bedöms möjlig att hanteras genom omprioritering ska beskrivas i budgetförslagen.

För eventuella tjänstekollektivavtalsenliga justeringar beaktas en justering om 2 procent. Internhyrorna till Fastighetsverket kommer inte att indexjusteras till år 2023.

§ 48

PROCESS FÖR BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2023 (forts)

De behov av resurser som uppstår med anledning av satsningar inom fokusområden i enlighet med landskapsregeringens meddelande om Fem fokusområden för nystart av Åland - strategiska vägval för perioden 2021 - 2024 ska primärt finansieras genom omprioriteringar.

Dessutom bör nedanstående punkter beaktas:

- Budgetera stramt och för den lagstadgade basverksamheten
- Eftersträva hög effektivitet i verksamheten och håll igen på kostnader där det är möjligt, t.ex. genom att omorganisera verksamheten
- Avsluta verksamhet där det är möjligt, t.ex. genom att korta ner tiden för kostnadsdrivande projekt
- Var restriktiv med att starta upp ny kostnadsdrivande verksamhet eller nya projekt
- Satsningar inom något område ska finansieras genom motsvarande minskning inom annat område
- Ge förslag på förändringar som kan göras i verksamheten eller projekt som kan genomföras för att minska på nettokostnadstrycket
- Om en investering föreslås är det viktigt att de beräknade effekterna i form av utökade driftsutgifter, eventuella inbesparingar eller inkomster framgår.

Ålands hälso- och sjukvårds budgetförslag ska vara inlämnat senast den 2 september 2022.

FÖRSLAG:

Styrelsen antecknar informationen för kännedom.

Styrelsen konstaterar att det inplanerade budgetmötet den 7.9.2022 behöver tidigareläggas förslagsvis till den 31.8.2022.

Styrelsen lyfta att permanenta intäktsökningar kan beaktas vid framtida verksamhetsutveckling.

BESLUT: beslöt enligt förslaget.

§ 49

BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2023, STYRELSENS ÖNSKEMÅL

Beredare: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Föredragande: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

ÅHS styrelse fick vid sitt sammanträde den 20.5.2022 § 41 en redogörelse för tidsramar för aktiviteter i processen för budget 2023.

Som en viktig del i budgetprocessen finns styrelsens önskemål om satsningar och verksamhetsförändringar. Enligt den tidigare godkända tidsplanen diskuterar styrelsen detta vid sammanträdet den 17.6.2022. Ledningsgruppen utreder sedan förslagen och presenterar som nästa steg verksamhets- och budgetmässiga konsekvenser av förslagen. Detta möjliggör en bearbetning inför en kommande budget och verksamhetsplan.

FÖRSLAG:

Diskussionen antecknas för kännedom.

De av ÅHS styrelse framförda förslag på verksamhetsförändringar och satsningar inför budget 2023 listas och tas till vidare behandling.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

ÅHS styrelse framförde följande:

- Subventionerade preventivmedel
- Rekrytering och attraktionskraft
- Beredskap och resiliens
- Förbättrad eftervård efter förlossningar
- AI-teknologi
- Hållbarhetsarbete

§ 50

UTVECKLING AV ÅHS EXTERNA KOMMUNIKATION

Beredare: verksamhetsstrateg Sandra Rasmussen

Föredragande: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Den externa kommunikationen utgår från ÅHS kommunikationspolicy. Målet med den externa kommunikationen är att skapa kunskap om och förtroende för ÅHS verksamheter, underlätta rekrytering och ge invånarna möjlighet till insyn och dialog. Ett aktuellt mål inom förvaltningskansliet är att arbeta aktivt med den externa kommunikationen.

Under våren 2022 har ett utvecklingsarbete gällande ÅHS annonsering inletts. Syftet är att bättre identifiera målgrupperna, samt att anpassa och tydliggöra budskapet i annonserna. Innehållet i och kanaler för annonsering i rekryteringssyfte ses över.

Ledningsgruppen beslutade 18.1.2022 att inte inleda arbetet med att etablera ÅHS på Facebook, då detta skulle vara att gå emot rekommendationen från Datainspektionen på Åland. Alternativa sätt att nå ut till invånarna digitalt utreds.

FÖRSLAG: Styrelsen antecknar informationen till kännedom.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

§ 51

ANSVAR FÖR BÄDDAVGIFT UTSKRIVNINGSKLAR PATIENT

Beredare: jeanette.pajunen@ahs.ax, telefon 018 53 8415

Föredragande: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Bakgrund

ÅHS har 16.12.2021 upprättat och distribuerat meddelanden gällande två patienter om att de är utskrivningsklara. Meddelandena har delgivits respektive patients hemkommun den 17.12.2021.

Förfarandet med meddelande om utskrivningsklar patient baserar sig på landskapslagen om hälso- och sjukvård (ÅFS 2011:114), § 18 och § 18a. Enligt bestämmelserna åligger det ÅHS att meddela hemkommunen om en patient som kommer att skrivas ut bedöms vara i behov av socialvård. Bestämmelserna klargör även att betalningsansvaret för extra vård dygn för en patient som inte längre är i behov av slutna vård, övergår till patientens hemkommun tre eller fyra dagar från det att meddelandet om utskrivning har skickats.

I båda dessa fall har betalningsansvaret för bäddavgiften övergått till hemkommunen från och med 22.12.2021.

ÅHS har efter utfärdandet av meddelandena om att berörda patienter är utskrivningsklara, tillställt respektive hemkommun fakturor gällande bäddavgifterna. Hemkommunerna har bestridit ansvar för bäddavgifterna och hänvisat till att betalningsansvaret skulle åligga Kommunernas socialtjänst k.f (KST). Hemkommunerna har även haft synpunkter på den juridiska statusen hos meddelandet om utskrivningsklar patient, och att det borde göras i form av ett förvaltningsbeslut med tillhörande besväransvisning.

Enligt ÅHS uppfattning är det klarlagt att det är patientens hemkommun som är betalningsansvarig enligt 18a § i landskapslagen om hälso- och sjukvård.¹ Detta betalningsansvar inträder enligt vad som framgår av specialbestämmelserna i lagen, d.v.s. när:

1. ÅHS gjort bedömningen att patienten är utskrivningsklar – en bedömning som ska baseras helt och hållet på medicinska skäl, oberoende av t.ex. eventuell kännedom om de reella förutsättningarna för ordnande av kommunal socialvård, och
2. att kommunen underrättas om denna bedömning genom ett utskrivningsmeddelande.

Hemkommunens betalningsansvar mot ÅHS följer alltså direkt av ordalydelsen i 18a § 1 mom. i landskapslagen om hälso- och sjukvård. Där anges uttryckligen att *patientens hemkommun* bär betalningsansvaret i förhållande till ÅHS då förutsättningarna avseende utskrivningsmeddelandet och bedömningen av behov av *kommunal socialservice* uppfylls.

¹ ÅHS har särskilt utrett frågeställningen och försökt diskutera med berörda hemkommuner för att nå samsyn gällande innehållet i landskapslagen om hälso- och sjukvård.

§ 51

ANSVAR FÖR BÄDDAVGIFT UTSKRIVNINGSKLAR PATIENT (forts)

Med begreppet "Kommunal socialservice" avses, även efter KST-reformen, enligt vad som anges i förarbetena till aktuell lagstiftning, all socialvård som anordnas inom den kommunala sektorn, oavsett om det faktiska organiseringsansvaret ligger på den enskilda kommunen eller om det har flyttats till den kommunalt samordnade socialtjänsten KST, i vilket kommunen är medlem. Enligt förarbetena är denna fördelning av kostnadsansvaret ett incitament för att få hemkommunen att vidta behövliga utredningar/åtgärder med största möjliga skyndsamhet.

Betalningsansvaret för patientens hemkommun inträder således oberoende av hur den kommunala socialservicen ordnas i praktiken. I förhållande till ÅHS bär alltid patientens hemkommun betalningsansvaret för bäddavgiften. Hemkommunen kan inte utan ÅHS samtycke överföra detta betalningsansvar direkt till KST. Om patientens hemkommun anser att den relevanta socialvården som patienten är i behov av faller inom KST:s ansvarsområde och att KST på denna grund även ska bära kostnaden för de extra vård dygnen inom ÅHS, kan hemkommunen, efter att ha fullgjort sitt eget betalningsansvar mot ÅHS, vända sig till KST och framställa krav på att kostnadsansvaret ska kanaliseras vidare.

Vad gäller utskrivningsmeddelandet är det fråga om faktisk förvaltningsutövning vilket således inte ger upphov till ett förvaltningsbeslut. Detta framgår uttryckligen av förarbetet till 18 § i landskapslagen om hälso- och sjukvård (ÅFS 2011:114, 2017/117). Detta innebär i sin tur att det inte är möjligt för hemkommunen att besvära sig över meddelandet om utskrivningsklar patient.

En utredning över lagstiftningen och dess förarbeten har tillsänts hemkommunerna förutom att möten med hemkommunerna har hållits. Trots detta vidhåller ena hemkommunen i ett skriftligt svar till ÅHS på den skriftliga utredningen att betalningsansvaret inte faller på hemkommunen utan KST. Den andra hemkommunens ställning i ärendet är oklar eftersom inget gensvar på utredningen har givits inom given tidsram.

Motivering inför beslutsförslaget

Bäddavgiften uppgår till 1 260 euro/dag. Per sista maj 2022 uppgår kostnadskravet från ÅHS till ca 190 000 euro per patient. På avgifterna utgår laga dröjsmålsränta från respektive avgifts förfallodag.

Tolkningen av rättsfrågan berör för varje patient tre offentliga organisationer, ÅHS, hemkommunen och KST. Rättsfrågan har ett tämligen högt ekonomiskt värde. Rättsfrågan gäller inte heller bara de nu aktuella ärendena, det är möjligt att det i framtiden uppstår ärenden av motsvarande karaktär, att få rättsfrågan avgjord underlättar således även hanteringen av framtida fall.

§ 51 ANSVAR FÖR BÄDDAVGIFT UTSKRIVNINGSKLAR PATIENT (forts)

FÖRSLAG: Att styrelsen beslutar att vidta åtgärder för att få frågan om betalningsansvaret prövad och fastställd. Kan inte ansvaret fastställas på annat sätt så bör det prövas och fastställas av oberoende rättsvårdande institutioner. Vidare föreslås att styrelsen befullmäktigar hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen att vidta nödvändiga åtgärder för att få frågan om betalningsansvar utredd och fastställd.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

§ 52

DELGIVNING

FÖRSLAG: Styrelsen antecknar nedanstående delgivningar för kännedom.

1. Samarbetskommitténs protokoll från den 13.6.2022
2. Information om rekryteringen av chefsöverläkare
3. Upphandling av nytt vårdinformationssystem
4. Vårdgaranti

BESLUT: Styrelsen beslöt enligt förslaget.

SAMARBETSKOMMITTÉN PROTOKOLL 6/2022

TID: Måndagen den 13 juni 2022 kl. 13.00 – 14.00
PLATS: Teams

NÄRVARANDE: Terese Åsgård, personalchef, ordförande
Jeanette Pajunen, hälso- och sjukvårdsdirektör, viceordförande
Ulrika Österlund, ekonomichef
Åsa Friman, vårdchef
Katarina Dahl-Aldeborg, Akava-Åland r.f.
Diana Husell, FOA-Å r.f.
Erica Norell-Eriksson, Tehy r.f.
Ann-Cathrin Norell, Tehy r.f.

ÖVRIGA: Tove Hjelt-Fri, arbetarskyddschef
Sandra Rasmussen, Verksamhetsstrateg
Erika Persson, personalhandläggare, sekreterare

FRÅNVARANDE: Jun Nagamori, förvaltningsöverläkare
Mogens Lindén, Akava-Åland r.f.
Agneta Rösgren, TCÅ r.f.
Fredrika Kvist-Snellman, arbetarskyddsfullmäktig

§ 39 Öppnande av mötet.

Ordförande öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 40 Konstaterande av sammanträdet laglighet och beslutsförhet.

Konstaterades att mötet är beslutsfört.

§ 41 Val av två protokolljusterare

Erica Norell-Eriksson och Diana Husell utsågs till protokolljusterare. Protokollet justeras senast 14.06.2022 kl. 14.00 per epost.

§ 42 Landskapsregeringens anvisningar för budgetförslag 2023 (bilaga 1.)

Hälso- och sjukvårdsdirektören informerade om landskapsregeringens allmänna anvisningar för uppgörande av budget 2023 som ÅHS fick 8.6.2022. Innehållet i anvisningarna framgår av bilagda ärende som beretts till styrelsens möte fredagen den 17.6.2022.

§ 43

Budget 2023

Personalrepresentanternas synpunkter och önskemål gällande budget 2023 lade fokus på fyra områden, rekrytering av vårdpersonal, svårigheter att få tag på vikarier, åtgärder för att stävja sjukfrånvaro och friskvårdsförmånen.

- En rekryteringsplan efterfrågades för att undvika att nyutbildad vårdpersonal söker sig till arbetsplatser utanför Åland. Det borde finnas viss "luft" i systemet så att färdigutbildad personal kan anställas även om det inte finns ett omedelbart vikariebehov. Man önskade mer tid för inskolning av vikarier så att det känner sig välkomna och trygga i sina arbetsuppgifter.
- Det framfördes farhågor om att det tas in färre vikarier än tidigare vid längre frånvaro. Det gäller bl.a. inom städdavdelningen och sekreteraravdelningen. Personalrepresentanterna framförde att det är viktigt att anställa vikarier vid längre frånvaro bl.a. för att undvika sjukskrivningar p.g.a. hög arbetsbelastning.
- Vikten av att satsa på ergonomiska arbetsredskap påtalades.
- Önskemål om att friskvårdsförmånen höjs till motsvarande nivå som gäller för personal vid landskapets övriga myndigheter framfördes.
- Personalrepresentanterna välkomnar alla åtgärder där man arbetar för personalens välmående med huvudsyfte att minska sjukfrånvaro.

§ 44

Övriga ärenden

Lägesrapport gällande rekryteringen av chefsöverläkare. Fem ansökningar lämnades in och intervjuer har hållits med tre utvalda kandidater. Den 17 juni kl. 10.00-12.00 har personalrepresentanterna möjlighet att via ett Teams möte träffa två slutkandidater.

Personalrepresentanterna godkände upplägget som innebär att kandidaterna presenterar sig och förbereder svar på tilldelade frågor. Senast den 20 juni kl. 14.00 lämnar personalrepresentanterna in sitt utlåtande över val till chefsöverläkartjänsten.

§ 45

Nästa möte.

Mötet den 15 augusti utgår och nytt mötesdatum meddelas efter att datum för styrelsens budgetmöte i slutet av augusti slagits fast.

Mariehamn den 14 juni 2022

Terese Åsgård
ordförande

Erika Persson
sekreterare

Erica Norell-Eriksson
protokolljusterare

Diana Husell
protokolljusterare